

Օրիորդը չորս ժամէ ի վեր հայելիի առջեւն է, դեռ սա անիծեալ մերիզէները չլնցան. օ՛Ֆ, ի՛նչ չար աւաւր, կ'աշխատի, կ'աշխատի, նորէն ուզածին պէս չենւ : — «Ալջիկա, ալ հերիք է, չար աչքեր կ'ան ...» . — Օ՛Ֆ, մամա՛, գործիլ նայէ Օրիորդը կը հագտի՛ւ Ամբողջ տունը ներքեւ վրայ է,

Դրամածիսի տուրք. — Սրտի մտքը եւ յօժարութեամբ տուողներէն միայն պիտի առնուի մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն: Մօնշէրներուն եւ մասնագէշներուն աչքը լոյս:

Փէրի քէօյի խնդիրը. — Փէրի քէօյի երեւելիները հետեւեալ նամակը ուղղած են Բերայի Թաղ. Խորհրդոյն:

Ազնուաշուք

Ատենապետ էֆէնտի . . .

Նկատելով որ արդի ժամանակուան մէջ երբեք անպատեհութիւն մը չիկայ որ բաժնուին « Եղբայր յեղբօրէ, հայր յորդոյ եւ որդի ի հօրէ, մայր ի զրատներէ եւ դուստր ի մօրէ, նոյն իսկ՝ այր ի կնոջէ եւ կին յառնէ », նկատելով որ Փէրի քէօյ ալ այսուհետեւ ի վիճակի է անձամբ անձին ամեկոյ զգօտի, ատորագրեալներս կը յայտարարենք թէ այլ եւս խնամակալներու պէտք չունինք, քանի որ չափահաս ենք եւ մեր գործերը մեզէն կրնանք կարգադրել: Նոր Թաղական Խորհուրդ մը կազմած ենք որ իր ջերմագին շնորհակալքը կը յայտնէ Ձեզ ձեր բարեջան խնամակալութեանը համար:

Ընդունեցէք եւս: Ստորագրութիւնք

ԹԻԹԵՆՆԻԿ

Տ Ե Ս Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Մ Ը

Տարօրինակութիւնը առաջին անգամ անունէն կ'ըսուիր, — Թուրքերէնի եւ հայերէնի խառնածին մը անվարտի:

Սահմաններն են. Հիւսիսէն՝ գերեզմաննոց եւ նոճիներ ախուր, միակերպ, որոնց դժբաղդութեանը վրայ վիճակակից բանաստեղծ մը, (այժմ՝ Իգմիր, Հայնոցին մէջ), լացաւ, չա'տ լացաւ, այնքան լացաւ որ խեղճ կօրսնցնելը (եթե երբէք ունէր) բան մը չէր, թէ որ մերձակայ կայարանին վայրաշարժը յանկարծ չսուէր . . . Պարոնը անշուշտ յոռետես մըն էր, որովհետեւ ի՞նչ հարկ կար գերեզմաններուն կառնել, դիտելու բանն'ը կը պակսէին հոն: Մեռելոց բնակարանը իրեն զրացի ունի, զոյգ մը սրճարան « Լրէից բնակարան եւ միջազգային քաւարան » համով հոտով, ուր երաժշտութիւնը Բաքոսի ծանրաշափին նայելով, երբեմն կը կծկուի ճաթասելու աստիճան, երբեմն ալ կը ջրլիւնայ, կը զոյրջլիւնայ: Այս հարազատ քոյրերը իրարու հետ կը միանան ակնապարար չալիսով մը ուր ջրգեղեակ պուշիցաներ գիշեր ցորեկ բան գործ ըրած են փնտռելու այն երջանիկ (կամ ապերջանիկ) արարածները որոնց կողերէն առնուած են:

Հարաւէն. — « Իժուարինս ինդրեցեր »: Հոս հարաւը, ձեր դիտած հարաւը չէ, ինչպէս հասկցնեմ ձեզի, այստեղի աշխարհացոյցին վերի կողմը հարաւ է, հոս կողմնացոյցին պարքը հարաւ կը նայի, հովը հարաւէն կը փչէ, արեւը հարաւէն կը ծագի, լուսինը, աստղերը հարաւէն կ'երեւան, եւ վերջապէս արշալոյսը ու վերջալոյսը երկուքն ալ հարաւային կողմն են, ասոր համար « աչք ամենեցուն » շարունակ հարաւ կը նային. սա ըսեմ ձեզի որ եթէ այս դեղը չոգենաւ եղած ըլլար, ա-

պահով եղիք որ հարաւային կողմէն պիտի ընկղմէր: Իր տեսակին մէջ միակ սոյն բառաոճիկ կողմէն հապճեպով անցնելու ատեննիս, ըսեմ նաեւ ձեզի թէ անոր փեշերուն վրայ կը գանուին սիրունիկ ծոց մը եւ վիզ ալի երկու զբօսավայրեր, ուր դարեջուրին հետ սիրտերը կը փրփրին եւ տաք տաք հառաչանքներով կ'երթան մարմար Մարմարան թունդ հանելու — զոյգ մը բաղնիքներուն մէջ: Հոս հիւսիսին հակառակն է, այստեղի կիները իրենց կողակցները փնտռելու պէտք չունին, եւ ալ չա'ւօճ մօնշէրները կորսուած կող չունին. « Սրու եւ էգ արար դիտա », ամէնքն ալ զոյգ են, աչքերով, ունքերով, փայտներով եւ թռչալեքներով: Դժբաղդ անզոյգները հոս գործ չունին, ինչպէս նաեւ ամեն անոնք որ կոկոզավիզ քսակներէ զուրկ են:

Արեւելքէն՝ Թաւրոն, լեռ դաշտ ու ձոր, առաւել անկուտիութիւն եւ որսորդութիւն այժեմներու . . .

Իսկ արեւմուտքէն, փայտ, ածուխ, հայհոյութիւն ինչպէս նաեւ նարտարանութիւն եւ աղստուութիւն: Հոս բնակութիւնը միջազգային է, ամէն ազգեր իրենց ներկայացուցիչները ունին, միշտ խոչընդոտներէն առնուած, եթէ մէկու մը անունը չես դիտեր հաճախ կամ մենձ աղա ըսէ, բնաւ չես սխալիր, որովհետեւ մեծաւ մասամբ՝ այս հիւանդութեամբ վարակուած են:

Հայերը ունին հրաշագործ եկեղեցի մը եւ 4 վարժարան որոնց երկուքը անհատական, մէկը՝ կէս ազգային, իսկ միւսը ազգային է: զուրկէն մինչեւ ոտքը: Վարժարաններէն մէկը կը վարէ չափիկ պըստիկ մարդ մը որ՝ ժամանակաւ « Հեծեալ յէշ եւ յաւանակ », վարժարանները կ'այցելէր աշակերտներուն պօռալով « քէֆիթ է խոր, չը'գ լէվհանըն պաշընա », իսկ հիմայ պարապոյ ժամերուն կլկլակ կը ծխէ եւ բազըզ փորձելու համար զար ու բակլայ կը նետէ: Իսկ միւսը Թափառաւական հրէայ, « Տեղւոյ տեղ փոխիս, բարւոյ հանդիպիս » ըսելով կօշիկները ծակծկելէն ետքը, վերջապէս հոս տիտիկ ըրած է մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն. սովորական զբաղումն ի մէջ ալոյց է եւթրիլիներ հիւսել ինչ ձեւով որ կարելի ըլլայ: Այս մարդուն ոտքերը իր վարժարանին մէջ են, իսկ աչքերը ազգայինին մէջ:

Ազգ. վարժարանը դժբաղդ ճակատագիր մը ունի, որուն սրբուելիքը չի կայ կարծես. ամէն կանուխ ելլող անոր դէմ կը խօսի, « բարեկարգութիւն » պօռալով: Բարեկարգ է թէ անբարեկարգ, ոչ հրեշտակները գիտեն, ոչ մարդիկ, Աստուած միայն գիտէ:

Եկեղեցւոյ չըջափակին մէջ օրակարգն է շարունակ Թաղականներու խնդիրը. — աղաները եկան, աղաները ցայցին, հրաժարեցան, վերահաստատուեցան եւ այլն: Խորհրդարանին պաշտօնական լեզուն թուրքերէն, է իսկ ատորագրութիւնները չիներէն:

Տեղւոյս բերքերն են, ստախօսութիւն, կեղծաւորութիւն, մօնշէրութիւն, ազնուաշուքութիւն, ազնուափայլութիւն եւ մենձ աղայութիւն:

Չմոռնանք ըսել որ հոս երթեւեկող չոգենաւներն ալ իրենց ֆալիսիւնները եւ աղայական հովերը ունին. ուշ կ'ելլեն, կանուխ կ'երթան, կը պատահի ալ որ բնաւ չեն երթար. այս բաներուն համար ձայն ձուն հանող չըլլար, որովհետեւ չոգենաւը ի լուր աշխարհի շարունակ կ'աղաղակէ « Անմեղն ի ձէնջ արկցէ քար »:

ԱԶԲ. ԿԱՊՈՒԿ

ՏՕՆԱԽԱՐԱԾԻԹԻՒՆ ՄԸ

Անցեալ չարաթ իրինկուն ժամը տասնին կամուրջէն մեկնող կղզիներու շողենաւը անտուր իրարանցում մը ունէր : Ծիք չիք միւսիւններ , արեւի լուսունկայի երես չտեսնող տիկիններ ու օրիորդներ կարծես թէ հոն մասնաւոր ժամադրութիւն մը բրած էին : Շողենաւը բոլորով լեցուն էր , զուարթ քահանաները , սիրուն կատակները , սիրտ գիմանալու բաներ չէին : Պաղարիւն նաւապետը , ապուշ զեկավարն անգամ ջիղերնին թուլցած , փուստը շան շաշըրմիշը բրած էին : Խեղճ շողենաւը այս տարօրինակ կատակերով թենէն կ'երեւի թէ բան մը չհասկընալով խռատ ձայնով մը կը պօռար , վերջապէս հազար ու մէկ զիկզկներով հազիւ յաջողեցաւ հասնիլ . . . կղզիին նաւամատոյցը , երբ արդէն , գիշերը վրայ հասած էր :

Նաւամատոյցէն ոչ շատ հեռու , ծովագիւղայ տան մը պատուհաններէն լոյսերու հեղեղ մը դուրս կը պոթկար , ամբողջ փողոցը լուսաւորուած էր : Մեր եղեկան զոյգերը քարափին երկայնութեամբը հսկայ թուղթնաւ մը կատարելով հետզհետէ հոն կը հասնէին :

Միտիւ վէնսան եւ Տիկին Վարդուհի զրան սեմին վրայ կեցած շնորհալի ժպիտներով կ'ընդունէին եկող հիւրերը :

— Պօն սուա'ն , օ' , պիէն ատիվէ' ! . . . Եֆէնտիմ , մաշալլահ , մաշալլահ . . .

Նաւամատոյցի զազկնօին հետաքրքիրները մի' հարցնէք :

Վէնսան ընտանիքը չճանչցողները այս արտաբայ կարգի իրարանցումը եւ լուսավարութիւնը տեսնելով հարաւանական փայլուն հանդէս մը պիտի կարծէին , բնական էր , սակայն եղած ըլլալիքը Տիկին Վարդուհիին տօնախմբութիւնն էր պարզապէս , զոր ուղած էին անտուր չուքով մը կատարել :

Տան տէրն ու տիրուհին սալօնը ելան երբ հիւրերուն վերջն առին , ընդունելութեան յաւաքարանը կատարուած էր :

Իրմտցի կարգի տուններուն մէջ լոյս չէր երեւար զրեթէ , վան զի ամէնքը իրենց ճրարները մարած , պատուհաններուն մէջ շարուեր նստեր էին անցած դարձածը զիտելու եւ կամ ձրի լուսաւորուելու համար :

— Թէյդէ հանըմ , կ'ըսէր քովի տունէն փոքրիկ աղջիկ մը պառաւ կնիկան մը փէշէն քաշելով , նայէ' քա , երկու կէնճ տահա եկան :

Եւ յիշաւ , այս միջոցին երկու նոր հրաւիրեալներ ալ եկան որոնք դէմ առ դէմ ելլելով փողոցին մէջ :

— Օ'հ , օհ դո՛ւք էք , միւսիւ փիէն , մէկէն ի մէկ ձեզ չճանչցայ , ո՛ւր այսպէս աճապարանօք :

— Եւ դո՛ւք :

— Էֆէնտիմ , հարցնելը աւելորդ է , Վարդուհի հանըմին անունն է այսօր , թէեւ սովորութիւն չունիմ այս տեսակ տեղեր երթալու , սակայն հոս բացառութիւն է , կ'ըսեն թէ Բերայէն ալ հիւրեր եկած են :

— Ինչ բարեբաղդութիւն , ես ալ միեւնոյն տեղը

կ'երթամ , կ'երեւայ թէ աղէկ ժամանակ պիտի անցնենք : Դուռը կը զարնուի :

— Մօ' , կիրակոս , դուռը չպանա'ս , հիւր եկաւ , կը պօռայ ներսէն կանայցի ձայն մը : Սպասաւորը դուռը կը բանայ ու նորեկները ներս կը մտնեն : Այս երիտասարդներէն մէկն ալ մեր Աղմօտէն էր , ուստի մտիկ ըրէք :

— Միւսիւ փիէ'ն . . . Միւսիւ . . . Ֆ . . . կը կրկնէ հիւրերնալ մը սալօնին վարագոյրը վերցնելով :

Աղմօտէ աչքերը բանալով ինքզինքը կը գտնէ յանկարծ բաւական կոկիկ ու կանոնաւոր կերպով կահաւորուած սրահի մը մէջ լեցուն երկու սեռէ հոծ բազմութեամբ մը : Աս կողմը ան կողմը առանձին խմբակներ կազմուած են : Ահա նմոյշ մը եղած խօսակցութիւններէն :

— Քա' Արթուրա'մ , սա Ս. ին հարսը կը տեսնա'ս կոր , ան խըսար մէթ կ'ընէին ամա' , նայէ' , նայէ' , մէթ ըլլալու պահ մը չէ եղեր :

— Վո՛ւյ , փէք թօհաֆ կնիկ ես , հիշ մէկ պահին ալ չես հաւնիր , պօյ մը , պօյ մը քի , սա նայէ' , ֆիտան կ'ըմանի , մինակ պօյը տասը հարս կ'արժէ :

— Է'յ քուրուկ , ի՞նչ կ'ըսես , կուսաօ ըսած պանդո ամենեւին չի կայ վրան , փատէ տանտան քալուածք մը , ամէնը սա չէ' :

Ուրիշ խումբ մը .

— Քա' , պու նէ' պիչիմ սուսուէ տիր , էվ սահիպէրի , պիրէր քօշէյէ չէքիլմիշէր , պիրպիրէրինէ մասա տիյօրլար , եանի էվիմ եազն օլայ իտի , հէմէն պրազըպ կիտէճէք իտիմ :

— Աման , սէնաէ նէ' պիչիմ գըղսըն , նէրէյէ կիտէրսէն միւսէրէտ պիր չէյ պըճըլիկ իտէրսին , նա իշթէ Բասզալ , մասզալ հիփիսի կէտիլէր , միւքէմէլ էյլէնիրիվ :

Այս միջոցին Միւսիւ Պաթիսթ օրիորդներուն մօտենալով կալանթուիով մը կ'աւելցնէ — « Հայտէ պապալըմ մատմուսղէլէր , սապահ օլույօր , պիզ տահա տանս ի՞թմէյէճէյիվ :

— Ա'իւ , Պաթիսթ սո՛ւս օլ , իքի ստաթ տըր քի սըքընթըմըղտան պաշըմըզա աղըր կէտի :

Տան տիրուհիին խօսքը կը լմնայ վերջապէս , եւ այս արտունջները ականջը հասնելով , միւսիւ Պաթիսթէն կը խնդրէ քատրիլ մը կազմակերպել :

Միւսիւ Պաթիսթին ալ ուղած տէ չդատան է :

— Է' , մէտամ , մէտսիօ , գատրիլ օյնայաճայըզ , ալօ'ն , անկամէ :

Զոյգերը վայրկեանի մը մէջ կազմուեցան եւ պարը սկսելու վրայ էին , երբ քանի մը խեղկատակներ մօտենալով կուղիկի մը որ անկիւն մը քաշուած կը կնար :

— Է' , դուղու՛մ էլիէն , մատէմ քի օյնամայօրսան , սէն տէ չըգտալու էֆէնտիլէրէ , մատամլարա պիր ուֆադ եօլու գօմըլիման էլի :

— Աման , պիրատէրլէ'ր , նէ սէօլէյօրսունուզ , իչինիզէ կիտիլիվ , պէնի գրազէտ եախօտ իլիմաս'ր մը սանալընը :

— Հայտէ՛ գուգու՛մ, հայտէ՛, պի՛զ պի՛րիբի՛զ սէն փէք
կիւղէլ ետախարսըն՝

Ու մարգուկը քաշելով քաշքըշելով մէջտեղ կը հաննո՛ւ

— Էֆէնախէր, մատամլար, կը կրկնէ անոնցմէ մէկը,
էյէր միւսաատէ պուշուրուրսանըղ, չու պիղիմ միւսիւ
էթիէն տանս պաշլամատան էվլէլ կիւղիւլ պիւր գոմիլի-
ման իտէճէք՝

— Պուալօ՛, պուալօ՛, ծափահարութիւն մըն է որ
սրահը կը թնդացնէ՝

Վարպետորդի Կուզիկը որ սանկ առթի մը կ'սպասէր
բերանը բանալով կ'սկսի՝

Միւսիւլէր, մատամլար վէ մատամլէլէր, աֆ ի-
տէրսինիզ, պէնտէնիզ սուղուշուսման շարի տէյիլ իմ,
ֆագաթ մատէմքի արզու ոլունուջորսա, տիյնէյինիզ՝

— Հայտէ պազալըմ ճէպիտէլիք միւսիւ Բօլ,

Վէրմին իլէ անկամէ սին մէսուտ օլ՝

— Զէվլէլէրին խիւլասասը ա'խ Վէնսան

Պիրիճիյին էօլիւր կիտէր օյնամատան՝

— Եա զըրջըզտը սալաբաթի էթիյէն՝

Բէճինսանս նէլէր էթտին նէլէր սէն՝

— Կէլ պագալըմ նանէլէնիմէ էյ պօնսուար,

Քիմէ՞ պըրագաւն Անէթիյի կրէկուար՝

— Ծառիս Բասկալ շանըն կիթսին ճիհանէ՝

Ուսկուկ կիպի տաման վարսա տահա՞ նէ՝

— Էյ իւլիւֆէր պալըք պէյինի Մինասըմ

Տէմէ սազըն Վէրոնընա էլմասըմ՝

— Պօռու Ժօզէֆ պուզ տէրեասը սօնուսլումա

Մաննիկինէ էյվալլահ էթ տարըլմա՝

— Պաթիթ կիպի սուարէլէրտէ սայկըսըզ

Տաման օլուր էլ ալթընտա սանըսըզ՝

— Ապուզըրթ Ժօրթ, հօպալարի խնդ Միքէ

Տամա տէյիլ քէտի վէրէն հօգ սիզէ՝

— Սէն տէ սազըն հաֆիֆ Գառլօ ալէմաէն

Ծըմըն ըլա կէշիրիբիէր գալէմաէն՝

— Կէլ պագալըմ սէնինքի՞ նէրտէ Կղեմէս,

Եաշա, պագմա, քէօր թօրալէս գապուլէս՝

Շարուսակիյի

ՆԿԱՐՆԵՐ

Կարինէ հանըմ, էրիկզ ի՞նչպէս եղաւ՝

— Առջի պէս չէ, սակայն բոխիկը ըսաւ որ խուլու-
թիւնը բնաւ չպիտի անցնի եւ թէ քիչ մ'ալ ապուշ պի-
տի մնայ՝

— Զըսէ՞ք, ճիշդ ժամանակիս յարմար ամուսին մը
պիտի ունենաք ասկէ ետքը՝

Միւսիւ Էգուարդ, պու գաշ կիւն տիր քի կէօրիւ-
նէմէյօրսուն, նէրէլէրտէ՛սին՝

— Մատամլէլ, ալա չըզմըշ ըտըմ՝

— Էյ նասըլ, պիւր շէյ ալլայապիլտին մի՛

— Նէ՞ միւնսիպէթ, մատամլէլ, բէք վըզըլթը,
պիւր շէյ տիւշիրէմէտիք՝

— Սէն տահա ալթըրյոյն հօլընը էօյրէնիմէք իչիւն
չօգ ֆուրուն էքմէք իստէրսին, ազլամ բիյաղայա կէլ տէ
պաք նէլէր ալլարըմ պէն պիւր սահաթ իչինտէ՝

Պզտիկ Լեւոնիկ չատ չարածճի սղայ է՝

Անցեալ օր՝ Մանկասար աղան իրենց տունը հիւր
էր գտցեր՝ գիտէք ա՛ Մանկասար աղային գլուխը քօյի
արան խալիուկի կը նմանի, ամենեւին մազ չկայ՝

Լեւոնիկ անմիջապէս քոյիւ երթալով պիտուն չըփիկ,
չըփիկ պզտիկ թաթիկներովը զարկաւ եւ ըսաւ՝

— Մազ չունիս նէ, ինչո՞ւ մայրիկիս պէս փաշայով
քիչ մը չե՞ս առներ՝

— Քա ճանըմ տահա պիւր էվ պուլա՞մատըն Գընալը
կիպի եէրտէ՝

— Բէնիկինէ նէ պաքարսըն հօգ տուր իշտէ՝ հէր
քէս ալէնիղէ կիրմէք իչիւն էվլէրի թուլմուշլար՝

— Աման պօշ լաղըրտը, պիղտէ ալէնիղէ կիրէճէյիզ
տէյիպ, պիւր էվտէ սէն թուլթայըտըն՝

— Հաճի տղա նէ օ, պու սապահ բէք մանմուր
գալլմըշսըն, ազլամ զիյատէ՞ մի գաշտը՝

— Պրազ դարտաշ, Ալլահ պէլասընը վէրսին, թահտա
դուրուսունտան կէճէլէրի ույուսուղում հօգ քի՝

— Պիր թօզ սաթըյօրլար օնտան ալսանա՝

— Օնու տա եարտըզ հինէ խայր իթմէտի, իւս-
տիւնաէն կէլիպ հինէ կիրիյօրլար՝

— Օնուն հօլու վար տըր, եաթաղընն տէօրթ եա-
նընա պիւր արշըն էնինէ օ թօզտան էքմէլի, էնսիզ էքէր-
սէն հէլպէթ կէշլըլէր՝

— Օ էնտէ եէրէ թօզ էքմէք իչին թամ պիւր օգ-
կայ իստէր, երիմիյէ վէրիյօրլար հապէրին վա՞ր մը՝

— Էօյլէ ամա բահաթ էտէրսին՝

— Պիր կէճէտէ 20 ղուրաշ թօզա վէրէճէյիմէ, 10
ղուրուշ վէրիւսէմ իսթէտիյիմ օթէլտէ եաթարըմ՝

Անցեալ կիրակի օր Պէօյիւքտէրէյի գաղինօյին պար-
տէզը փափկասուն տիկին մը իր էրկանը հետ նստած
ատեն, չոգենաւին սուլիլը լսելով՝ գառնալով էրկանը
ըսաւ՝

— Պու կիւն Ստանպօլա է՞նիմէյէճէքսին՝

— Բազար կիւնիւ իլէ ինէյիմ նէ՞ եարայըմ՝

— Բազար կիւնիւ օլմայըլա նէ՞ օլուր, մութլաք է-
նիպ չըգմայըսըն՝

— Նէ՞ վար քի, բէք լաղըմը պիւր ի՞նչ մի վար՝

— Վար եա, Մաթինէմի մօտիսթրատան ալըպ կէլ-
մէլի՝

— Եարընա գալսա օլմա՞ղ մը՝

— Զըլտըրտըն գայէր, լաղըմ տըր նէ՛՝

— Օ տէյիլ ամա մաթինէ նէ՞ տէմէք տիր՝

— Գա ճանըմ, իշտէ սապահլարը կիյինէճէք գօս-
թիւմ ֆիսթամըմ՝

— Պուսուն իչին ինէճէյիմ էօյլէ՞ մի, ազլամա կի-
յինէճէք գօսթիւմիւնին իսմի՞ նէ տիր՝

— Նէ՞ վար քի՝

— Նէ օլաճագ, իքիսինի պիւր եէրտէ կէթիւրէյիմ տէ
պարէ ազլամա տա օնուն իչին ինմէյիմ՝

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովը Չորեքշաբթի օր գումարեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ Ատենապետութեամբ Ստեփան փաշա Ասլանեանի եւ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով: — Քաւառական աղքատիկ վարժարանաց Խնամակալութիւնը հրաժարական մատուցած էր, յայտնելով իր պաշտօնը ամուլութեան գաղափարաւորող պատճառները: Ժողովը չընդունեց այդ հրաժարականը եւ որոշեց կարեւորը առօրինի պատճառներու բարձումին համար: — Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ընտրելիաց ցուցակը զոր պատրաստած էր Կիւլպէնկեան Պատրիկ էֆէնտի համախոհութեամբ Կիւմուլէյեթի Գրիգոր էֆէնտի, նկատողութեան առնուելով, Ժողովը հաւանեցաւ սոյն ցուցակին, միայն թէ՛ երկու բժիշկ անդամները տակաւին նշանակուած չըլլալով, որոշուեցաւ յանձնարարել անոնց ընտրութիւնն ալ, որպէս զի վերջնական ընտրութիւնը այնուհետեւ տեղի ունենայ: — Ազգ. վարժարանաց արտօնագրերու խնդիրը ուշադրութեան առնուելով յետ Խորհրդակցութեան խնդրուեցաւ Ս. Նախագահէն կարեւորը առօրինի: — Խարբերդի Առաջնորդին մէկ գրութիւնը որ կը վերաբերէր պաշտօնական դրօշմաթուղթերու, նկատողութեան առնուելով, որոշուեցաւ հարկ եղածը առօրինի: — Ֆէրիքէօյի քարոզիչ Աբարդեան Տ. Գրիգոր Վ. տեղեկագրած ըլլալով թէ տեղւոյն առժամեայ Թաղ. Խորհուրդը հակառակ եղած յորդորներու՝ չի հաւանիր շարունակել իր պաշտօնը, Ժողովը իր անդամներէն Գրիգոր էֆէնտի Խորեանի պաշտօն յանձնեց Հմայակ Եպիսկոպոսի հետ մէկտեղ Ֆէրիքէօյ երթալով համոզել զանոնք որպէս զի պաշտօնին շարունակեն, հակառակ պարագային՝ ուրիշ ընտրելիներ ներկայացնել: — Պէշիկթաշի Թաղ. Խորհուրդէն հրաժարողներ գտնուելով՝ ասկէ առաջ յանձնարարուած էր Սեբաստիոյ Առաջնորդ Տ. Պետրոս Արքեպիսկոպոսին — հիւրաբար հոն դառնող — համոզելու զանոնք: Սրբազանը նամակով մը յայտնած ըլլալով թէ հրաժարականները անգաւառի են, Ժողովը որոշեց նոր ընտրութեան հրահանգ տալ: — Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական եւ ուրիշ խնդիրներով:

— Տարագրելոց Յանձնաժողովի անդամներէն Մ. Խ. էֆէնտի հետեւեալ ողբերգութիւնը կատարած է, որ չիտակը ըսելով, ամէն մարդու գործ չէ: Տեսարանը Մեծ Նոր խանի մէջ է. Անձինք. — Մ. Խ. էֆէնտի եւ քանի մը չահաղէտներ: Մ. Խ. էֆէնտի Յանձնաժողովին սենեակը կը բանայ — անշուշտ ընկերաց համահաճ հաւանութեամբ — տարագրելոց գոյքերը աճուրդով (*). վաճառելու համար... հետը տարած մէկ քանի մարդերու: Քանի մը վայրկեանի մէջ այդ հրաշալի աճուրդը կամ նուազուրդը լրանալու վրայ էր, երբ խանին մէջ գտնուող Հայ, Թուրք եւ ուրիշ սոցիալ վաճառականներ վրայ հասնելով կը բողբոքեն այս գարաւբիկ աճուրդին դէմ ըսելով որ, քանի որ աճուրդ է պատճառ մը չիկայ որ իրենք ալ չմասնակցին: Մ. Խ. էֆ. կ'ստիպուի համակերպիլ, որով նախապէս 110 զրուշի գնով ծախուե-

լու վրայ եղող ապրանք մը 350 զրուշի կը բարձրանայ Հաճի Անտրէա անուն վաճառականի մը միջոցաւ. ետոտանի աշտանակ մը զոր Հրեայ մը 7 զրուշի միայն, կուլ տալու վրայ էր, նախ 83 զրուշի եւ ապա 2 Գաղ. ոսկիի կը բարձրանայ Հաճի Էմին էֆէնտիի միջոցաւ... եւն. եւն. Աճուրդին ստացած այս նոր երեւոյթին հանդէպ, Մ. Խ. էֆ. կը զայրանայ տեսնելով որ հետը բերած մարդերուն գործ չէր մնար, եւ՝ հակառակ վաճառականաց իրաւացի բողբոքներուն՝ սենեակը գոցելով կը մեկնի: Ու ղարազոյրը կ'իջնէ... Կը լսենք թէ Մեծ Նոր խանի վաճառականները Ս. Պատրիարքին ուղղուած բողբոք մը ստորագրեր են:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՊԱՆԻՈՅ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՍԸ

Պատերազմի վայրերուն մէջ նոր անակնկալներ չկան Վաշինկթընէ գրուած տեղեկութեանց նայելով Ամերիկեան կառավարութեան ծրագիրն է. — Սպանիական եղբայրները չուրսկոծել, Ուոթընի գլխաւոր պաշտօնը պիտի ըլլայ Ծովակալ Քամարայի սորմիլին գործողութեանց հսկել եւ անոր հետ չափուիլ. Քանադականները չգրաւել եւ Հաւանայի վրայ յարձակում չընել մինչեւ որ չանցնի անձրեւներուն եղանակը որ դեղին տենդի ծաւալման կը նպաստէ: Փիլիպպինաց ճակատագիրը պարագաներէն կախում պիտի ունենայ: Ապստամբներու հետ միշտ հաշտարար ընտացք մը, այս իմաստով հրամաններ արուած են որոց որ անկ է:

Սպանիա՝ Վաշինկթընի Ֆրանսական դեսպանին միջոցաւ ուղղակի եւ բացայայտ կերպով մը հաշտութիւն խնդրած է: Ամերիկեան ազբւրներէ առնուած վերջին լուրերու նայելով հաշտութեան պայմաններն են.

1. Սպանիա անմիջապէս պիտի պարպէ Քուպան որ անկախ պիտի ճանչցուի:

2. Սպանիա Մ. Նահանգաց պիտի թողու Բորթո-Րիքոն:

3. Սպանիա պիտի պահէ Փիլիպպինները, Քարոլինեաններ եւ Լատինէս կղզիները:

Այս պայմանները եթէ անմիջապէս ընդունուին, պարզմական տուգանք չպիտի պահանջուի. (Սպանեացիներուն աչքը լոյս):

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. — Անգլիոյ ծովային նախարար Մր. Կօչըն Երեսփ. Ժողովին անցեալ Ուր. ի նիստին նուաւորովի յաւելման ծրագիր մը ներկայացնելուն առթիւ՝ հետեւեալ ուշադրաւ խօսքերը ըրաւ. — Ռուսիա մտադիր է այս տարի չինութեան սկիւղ վեց նոր զրահաւորներու: Անգլիոյ սովորական ծրագրին մէջ երկու զրահաւորի չինութեան միայն որոշուած է, ուստի Երեսփ. Ժողովին վաւերացումը կը խնդրեմ ուրիշ չորս զրահաւորներու չինութեան համար: Եւ, Չարլս Պէրէս-Փորտ եւ Սըր Չարլս Տիլք նպաստաւոր խօսեցան այս առաջարկին. իսկ Սըր Ուիլիամ Հարքըրք եւ Մր. Մր. Ուիլիամ եւ Լապուլէն ընդգրկեցան: Եւս վիճարանութիւնէն սա տպաւորութիւնը կ'ունենամ աւելցուց Մր. Կօչըն եզրակացնելով, թէ Երեսփ. Ժողովը կ'ուզէ հաստատուն պահել այն սկզբունքը թէ՛ Անգլ. սորմիլին զօրութիւնը պէտք է հաւասարի ուրիշ ո՛ր եւ է երկու տէրութեանց միացեալ ոյժին:

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Գ.

ՄԵԿՆՈՒՄՆ

— Շատ աղէկ, ահաւասիկ ես կ'երթամ:

— Հա՛յ Գօստի, մենք հիմա կուզանք, թող մեր ըմպելիները սեղանին վրայ մնայ:

— Այդ շատ հինցած ձեռ է, տղա՛ս:

— Ի՛նչ, ամենքը ինքզինքդ կարծեցի՞ր որ իրենց կերութեամբն ստակը չվճարեն, փտտած զլուխ, կ'ուզե՞ս որ բերանս բանամ, մոռցա՞ր ըրածդ:

— Չէ՛, Բեդրոս, այդ ի՛նչ մեծ սիրտ ես, կատակ ալ չես վերցնիր:

— Երկար խօսք պէտք չէ, ա՛ռ սա հինգնոցը, վերջը հաշիւը կը տեսնենք:

— Հոգի՛ս, ի՛նչու այդպէս կը տրտմիս, ետ ա՛ռ ստակդ, մենք օտար եմք:

Բայց Պետո արդէն իսկ մեկնած էր եւ Պիւլպիւլէն բաժնուելով դէպ ի Բէմէր-Ալթը գնաց եւ հոն՝ մեր ընթերցողաց արդէն ծանօթ Չիչէքլիի գինեանակին առջեւէն անցնելով ու շարունակեալ ներսը դիտեց: Գինեատան մէջ յաճախորդ չկար, աէրն իր տեղը նստած միշտ կը քնանար եւ սպասաւոր մանչը աչքերը պիշ պիշ իր վարպետին անկած առանց փոքր չշուկ մը հանելու ձեռքովը սուրճի տուփէն շաքար զոգնալով բերանը կը նետէր:

Պետո տեսնելով որ գինեատան մէջ ոչ ոք կայ, վայրկեան մը վարանեցաւ եւ մատիս պահ մը փողոցին մէջ կենալէ յետոյ, դէպ ի Եիւքսէք-Գալտըրըմ ուղղուեցաւ, միշտ զգուշութիւնը ձեռքէ չթողլով եւ աչքը միշտ չորս կողմը շրջեցնելով փողոցին ամէն մասերը կը զննէր, նոյն իսկ պատուհանները:

Յանկարծ պոյնը նետեց, ոտքերը կթոտեցան եւ ինքն իր վրայ դառնալ սկսաւ, բայց ամիջապէս ուշաբերելով նախկին վոկըլի դարեջրատան պատին տակ նետուեցաւ: Իր այս տկարութեան պատճառը ընթերցողը գուշակած ըլլալու է, պատուհանէ մը ազմուկ մը լսելով հոն ալ նայած էր, եւ տեսած էր որ դարեջրատան պատուհանին առջեւ Տիմիթրօ Պետիկին դէմը նստած՝ ձեռքը սեղանին կը զարնէր եւ դարձրոյ գաւաթները կը ստաղալէր: Այնուհետեւ Պետո նետի նման սուրալով իր պարսպային խոռոչը վազեց:

Նիքօլի իր աշխատութիւն աւարտած, ճաշն ըրած եւ Պետոյի բոլոր յանձնարարութիւնները կատարելէ յետոյ իր յարդէ անկողնոյն վրայ երկնցած կը մրափէր եւ երկու օրէ ի վեր տեղի ունեցած դէպքերուն վրայ կը խորհէր եւ երբ ջատուկ Գալիօթի եւ ճիւղ Տիմիթրօյի

իր վրայ ի դործ դրած խժգժութիւններն կը յիշէր պաղ սարսուռ մը կը պատէր ու կը համակէր զինքը եւ զլուխը միւս կողմ դարձնելով կ'ուզէր իր մտքէն վանել այդ մահահոտ զազափարները: Վայրկեան մը երեւակայութիւնն այնպէս մը խանդարեցաւ՝ որ կարծեց թէ Տիմիթրօյի հրամանին վրայ Գալիօթի կը պատրաստուէր ձեռքը գանուած աքցանով իր միսերը փեթաւել եւ Նիքօլի ընդոստ ցատկեց անկողնոյն վրայ նստեցաւ: պաղ քրտինք մը իր քունքերը կը թրջէին, մագիւրը ցցուած էին գլխոյն վրայ եւ տարապայման բացուած խոռոչին անկիւնը յառած էին:

Այդ միջոցին Պետո յախուռն կերպով դուռը բացաւ եւ ներս մտաւ:

— Ո՛հ, թող մի՛ տար, պաշտպանէ զիս, տե՛ս կուգայ, ա՛խ, մի՛ ձգիր զիս, գոչեց Նիքօլի զայն տեսնելով եւ թեւերը դէպ ի նա երկարելով:

— Ի՛նչ կ'ըսես, ընկեր խելքիդ եկա՛ւ, ո՛ր կուգայ, որո՛ւ դէմ պաշտպանեմ քեզ:

— Տիմիթրօն, նայէ սա անկիւնը քու երթալուդ կը սպասէ որ վրաս յարձակի: Ա՛խ, Պետո, թող մի՛ տար:

— Հա՛, հասկցայ, երեւակայութիւնդ խանդարեր է, կիւլիւնեա ապստն ալ զիս փողոց նետելէն վերջը շատ անգամ երազիս մէջ կուգար եւ զիս ծեծելու կըլլար, այնչափ կը վախնայի որ, բայց վերջ վերջը վարժուեցայ եւ հասկցայ որ սուտ բան է: Հիմա՝ այլ եւս Տիմիթրօն ամենեւին հոգդ մի՛ ընեւ եւ ջանայ մոռնալ զայն, պարսպ խօսքով ալ ժամանակնիս չվատնենք, միթէ կարելի՞ է առանց իմ հրաւէրիս կամ մասնաւոր հրամանի ապարանքս մըսնել, որ այդպէս իմ հոս չեղած ատենս մարդ եկաւ ըսելով դող կելաւ:

— Ո՛հ, տե՛ս, Պետո, ճակատս բռնէ՛, նայէ, ինչպէս կայրի եւ քրտինքներու մէջ ալ ողողուած եմ:

— Ի՛նչ որ է, ե՛լ քիչ մը երեսդ լուա՛ տեսնեմ, հրամայեց Պետո եւ ինքն ալ գրպանէն խոշոր կարմիր թաշկինակ մը հանելով սեղանին վրայ դրաւ եւ պարսպի խոռոչին մէկ անկիւնն սկսաւ բան մը փնտռել:

Նիքօլի ծաղրելի չըլլալու համար, ամիջապէս ոտք ելաւ եւ դրանը մօտ դրուած սափորէն ձախ ափին մէջ քիչ մը ջուր առնելով երեսին զարկաւ եւ մի եւ նոյն բանը կրկնեց նաեւ իւր աջ ձեռքովը, ապա պատին վրայ դակէ մը կախուած անձեռնոցն առնելով լաւ մը չորցուց իւր երեսը: Պետո՝ անկիւնէն այդ միջոցին պրակ մը սիկարի թուղթ հանած էր, որուն մէջ պրակը կիսելու համար դրուած կարմիր թաշկինակը բրցնելով, լեզուին քսեց եւ ապա Նիքօլին առջեւն առնելով սկսաւ զայն ներկել եւ ձախ այտն ու ճակատը եւ արտեւանունքը լաւ մը կարմրուց. ապա ընկոյզ մը հանելով մառախէն, Նիքօլին տալով ըսաւ:

— Ա՛ռ այս ընկոյզը եւ եթէ չես ուզիր որ Տիմիթրօ քեզ տեսնելով ճանչնայ, միշտ բերնիդ վերի կողմը պահէ զայն:

Շարունակելի

ՏՐԳ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

(Հաստատել յամին 1852)

Թիւ 396, Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրասան
վրայի յարկը, հիշո Ջըպուզանեանց պեմ):

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենատարածիկ դա-
ւած ակռաները, վայրկենապէս կը լեցուին: Կատարեալա-
գործեալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ զիմացկուն
արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման
բնականի, դեմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծա-
ւոյրութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ:
Բերնի հիւանդութիւնք կատարեալապէս կը բուժուին,
ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ զեղերու, եւ նորահնար աք-
ցաններու միջոցաւ ստանց ցաւի տառաւնահանութիւն:

Զմեռաները կիրառի օրերն մինչեւ կէս օր , ինչպէս
 նաեւ ամեն կէս զիշեր հիւանդը կ'ընդառնի :

ՊՆԱԿ ԿԱՐ ԱՅԲԲԷՆԱՐԱՆ

Հայերէն գրերն հոկայ մեծութեամբ տպուած են լաւ թղթի վրայ, քերականէ առաջ գործածելի, մանկապարտէզներու՝ նոյն իսկ տան մէջ՝ ուր մանուկն սկսած է խօսիլ։ Մեծ պակաս մը կը ընու իւր զանազան ձեւի տակ գործածելու յարմարութեամբը, այնպէս որ կարելի է պատի, տախտակի կամ խորանարդ վայտերու վրայ փակցնել եւ կամ մկրատելով իրարու յօդել եւ կազմել վանկ, բառ եւն։

Ա. Պնակ. բոլորագիրը եւ թուանշանքը
(գրեթե ունի մեծ ութ իւնն հ $5\frac{1}{2}$ սանթիմ) Դին 1 Ղր.
Բ. Պնակ. պլիսագիր եւ կէտեր 1 Ղր.

ᠭᠤᠨ ᠣᠪᠢ ᠰᠡᠮᠦ ᠶ᠋ᠢ

ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ԳԻՆ 2 ՂՐՇ.

Բացի սոյն գրատառն գրքերէն որոց իրաքանչիւրին համար մասնաւոր ծանօթութիւններ զրաժ են, կը պարունակէ նաեւ այլ եւ այլ կարեւոր նշանակութիւններ ինչպէս թղթատարութեան վերաբերեալ կարեւոր գիտելիք եւ սակացոյց: Դրոշմաթղթի կանոնագիր եւ սակագին եւն. եւն.:

ՆՈՐ ԱՅԲԻԷՆԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ . —

Իզմիրի Մամուրեան սպարանէն հրասարակուած
սոյն Քերականը մէքոսով պատրաստուած զորժ մը
է, եւ լաւագոյնը նմանօրինակ հրասարակութեանց
մէջ: Գին 20 փարա:

Գին 20 փարա:

ԷԲԻԹԱՊԼ
(ՄԻԳՐԱՆԻ ՆԱԶԱՐԱՐ)

РРРРР
(УПРРРРР, РРРРРРРРРР)
РРРРР РРРРР

ԷՔԻԹԱՊԼ
(ՄԱՐՁԵԱՆ ԵՄԿԵՐԱՅ)
ԱՇԽԱՏԱՅԻՍ ԷՆ ՀԶՕՐ
Ապահովագրական ընկերություն
Երուսթեան քառագ
Խառ 227 ՄԻԼՈՒ
այնպիսի է
սոս

ՀԻՔԱՊԼ
(ՄԱՅՅԱՆ, ՆԱՀԱՆԳԱՅ)
ԵՆ ՀԶՕԲ
ՍԵՐԱՅԻՆԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
1 ՄԻԼԻՄ 227 ՄԻԼՈՆ ՖՐԱՔ
ՆԵՐԿԱՅՈՒՆԻՅ Հ. ՊՈՐԿՅ
ԴԱՌՆԱԿԱՏՈՒԱԾԱՏՈՐԵ

Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսի
ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՀՈՆԿ - ԴՈՆԿ — ՍԷՅԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆ ԹԷՅԻ

ԵԱՎՐՈՒՆԵԱՆ ԵՒ ԻՍԼԱՄԻԼԵԱՆ

Ճեշու պէջ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն է Կ.

Պորիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ,
Տէրութեան ամէն կողմերը:
Գաւառաց - ապսպրանքները
փռւթով եւ խնամով կը գոր-
ծադրուին: Զինական, Հնդիկ,
Ճաւայի եւ Սէյլանի ընտրե-
լագոյն թէյք, ուղղակի բեր-
ուած հոս: Թէյի նոր հունձքն
սկսած է գալ: Զգուշացէք
սոյն վաճառանիշին կեղծե-
րէն:

Փնտռե՛լ ես Վրոնսկին և Իսկոպովին *ստորագրումը:*

Խմբագրական Մ. ՍՈՒԿԹԱՆԵԱՆ

Արժանաւոր Ա. ՍԱՔԱՅԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Վ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ
(Նախկին ՊԱՂՏԱՏԻՆԱՆ Տպարան)
Կ. Պոլիս, Մուլլաթ Զամաթ 14.